

بررسی اثر تاریخ و تراکم کاشت و تداخل علفهای هرز بر عملکرد و اجزای عملکرد سویا (*Glycine max*)

مینا ابراهیمی، مجید پوریوسف، مهدی راستگو، ملیحه قنبری مطلق

دانشگاه زنجان

Email:mina.ebrahimi82@yahoo.com

به منظور ارزیابی اثرات تاریخ و تراکم کاشت بر شاخص های رشدی و عملکرد سویا و جامعه علف های هرز، آزمایشی به صورت فاکتوریل اسپلیت پلات در قالب طرح بلوک های کامل تصادفی با سه تکرار در سال ۱۳۸۸ در دانشگاه زنجان اجرا شد. تیمارهای آزمایش شامل تاریخ کاشت (۶ و ۱۹ خرداد) و تراکم گیاه سویا (۲۵، ۳۳ و ۵۰ بوته در مترمربع) بصورت فاکتوریل بعنوان کرت اصلی و تداخل علف هرز (کنترل و عدم کنترل) بعنوان کرت فرعی بودند. در تاریخ کاشت اول حداکثر ارتفاع در تراکم ۵۰ بوته در متر مربع و در شرایط عدم کنترل حاصل شد که نسبت به تاریخ کاشت دوم در همان شرایط بیشتر بود. نتایج آزمایش نشان داد که تاثیر تاریخ کاشت بر روی صفاتی از قبیل غلاف های سه دانه ای و عملکرد دانه در سطح احتمال (0.1) و غلاف های یک دانه ای در سطح احتمال (0.05) ($p \leq 0.05$) معنی دار بود. همچنین اختلاف بین سطوح مختلف تراکم از نظر تعداد غلاف های دو دانه ای در سطح پنج درصد معنی دار بود. اثر تیمار تداخل علف هرز نیز در صفاتی مانند ارتفاع اولین غلاف، غلاف های سه دانه ای، غلاف های دو دانه ای، غلاف های پوک و عملکرد دانه در سطح احتمال (0.1) و غلاف های یک دانه ای در سطح احتمال (0.05) ($p \leq 0.05$) معنی دار بود. بررسی نتایج نشان داد که به لحاظ عملکرد، اجزای عملکرد و کنترل علف های هرز تاریخ کاشت ۶ خرداد بهتر از ۱۹ خرداد می باشد. بین دو تیمار علف هرز نیز صفات مورد مطالعه در واکنش به عدم کنترل علف هرز کاهش چشمگیری پیدا کردند. همچنین افزایش تراکم باعث کاهش بیشتر صفات مورد بررسی شد اما افزایش تراکم نتوانست عملکرد دانه را کاهش دهد.

Effect of Planting Date, Planting Density and weed Interference on Yield and Yield Components of Soybean (*Glycine max* L.)

M. Ebrahimi, M. Rastgoo, M. Poryousef, M. Ghanbari Motlagh

Agronomy department, Zanjan University

In order to evaluate the effects of planting date, planting density and weeds interference on yield and yield components of soybean, a field experiment was conducted during spring 2009 at University of Zanjan based on a factorial split plot randomized complete block design, with three replications. Treatments were including planting dates (6 June and 19 June) and soybean density (25, 33 and 50 plants.m⁻²) and weed interference (weed free and weed infested). Plants of the first planting date with maximum height in density of 50 plants .m⁻² in weed free plots, were more than second planting date had the same conditions. The results also showed that the effect of planting date was significant on traits such as three-seed pods and yield ($p \leq 0.01$) and one-seed pod ($p \leq 0.05$). Effect of various densities were significant on two-seed pods in the 5% level. Effects of weed interference on some traits such as first pod height, three-seed pods, two-seed pods, zero-seed pods and yield ($p \leq 0.01$) and one-seed pod ($p \leq 0.05$) was significant. The comparison showed that the planting date June 6 was better June 19 with respect to yield, yield components and weed control. Also between weed free and weed infested treatments some traits reduced in response to the lack of weed control. Although the increased density decreased more traits, but increase density did not decrease grain yield.